

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПСИХОЛОГІЯ»**

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>
Галузь знань:	<u>С Соціальні та поведінкові науки</u>
Спеціальність:	<u>С4 Психологія</u>
Освітня кваліфікація:	<u>бакалавр з психології</u>

Програма проходження навчальної практики зі спеціальності «Психологія» складена відповідно ОПП «Психологія» та на підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про практику здобувачів вищої освіти ПрАТ «ВНЗ «МАУП», затвердженого Вченою радою МАУП від протокол № 6 від 17 липня 2025 року

Укладачі:

Гарант освітньої програми

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою МАУП від протокол № 6 від 17 липня 2025 року

ВСТУП

Переддипломна практика зі спеціальності С4 «Психологія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Психологія» є невіддільною складовою освітньо-професійної підготовки бакалаврів, основне завдання якої — закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, формування у майбутнього психолога професійного вміння приймати самостійні рішення в певних соціальних умовах, оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації своєї діяльності. У період практики закладаються основи досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей особистості майбутнього фахівця з психології.

Переддипломна практика зі спеціальності «Психологія» спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти під час навчання, оволодіння і вдосконалення практичних навичок і умінь в процесі професійної діяльності, розвиток у здобувачів здатності компетентного прийняття рішень у виробничих ситуаціях, оволодіння сучасними методами і формами науково-дослідної діяльності.

Переддипломна практика зі спеціальності «Психологія» дає можливість здобувачам реалізувати діагностичну частину експериментального дослідження кваліфікаційної роботи, провести формувальний експеримент та дослідити його ефективність.

Головним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації практичної підготовки, системності, безперервності, послідовності навчання здобувачів, є програма переддипломної практики зі спеціальності «Психологія». Основна мета програми полягає у чіткому плануванні та регламентуванні діяльності здобувачів і керівників під час практики та окреслення її головних результатів.

Програма переддипломної практики зі спеціальності «Психологія» передбачає планове, поетапне набуття здобувачами вищої освіти практичних професійних навичок і застосування набутих теоретичних знань у реальних умовах.

МЕТА І ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПСИХОЛОГІЯ»

Загальна мета переддипломної практики зі спеціальності «Психологія» — удосконалити професійні вміння та навички на основі ознайомлення з практичною діяльністю та науково-дослідницькою роботою психолога у відповідних установах та організаціях, дає можливість здобувачам реалізувати діагностичну частину експериментального дослідження кваліфікаційної роботи, провести формувальний експеримент та дослідити його ефективність.

Завдання практики:

- закріплення і практичне використання теоретичних знань з фахових дисциплін;
- формування професійної ідентифікації майбутніх психологів, їхньої професійної самосвідомості;
- формування умінь і навичок для реалізації психодіагностичної, профілактичної, розвивальної та психокорекційної функцій психолога;
- формування та закріплення умінь складати програму дій на основі самостійно сформульованих гіпотез;

➤ вивчення технології проведення дослідження.

➤ Відповідно до специфіки бази практики для практикантів передбачено різні види та класи завдань професійної діяльності, види умінь і рівні їх сформованості, які представлені у Стандарті вищої освіти за спеціальністю С4 Психологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 565 від 24 квітня 2019 року (зі змінами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.05.2021 року №593).

До типових **завдань** діяльності психолога належать:

- ✓ професійні;
- ✓ соціально-виробничі;
- ✓ соціально-побутові.

До видів **вмінь**, які повинен засвоїти психолог освітнього рівня «бакалавр» належать:

- ✓ предметно-практичні; предметно-розумові; знаково-практичні;
- ✓ знаково-розумові; вміння виконувати дію,
- ✓ використовуючи матеріальні носії інформації щодо неї;
- ✓ уміння виконувати дію, спираючись на постійний розумовий контроль без допомоги матеріальних носіїв інформації;
- ✓ уміння виконувати дію автоматично, на рівні навички.

Після проходження переддипломної практики здобувач вищої освіти повинен **знати**:

- ✓ структуру програми психологічного дослідження;
- ✓ етапи проведення психодіагностичного дослідження;
- ✓ технологію проведення спостереження;
- ✓ технологію розробки анкет психологічного дослідження;
- ✓ технологію проведення інтерв'ю;
- ✓ специфіку застосування методу тестування у психодіагностичній діяльності психолога.

Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову), в т.ч. особам які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Специфіка діяльності конкретної бази практики вимагає від здобувачів-практикантів сумлінного виконання відповідних завдань

Проходження практики в науково-дослідних інститутах потребує від здобувачів виконання таких завдань:

1. Застосовувати загальнотеоретичні та прикладні знання при розробці конкретних проектів з психологічної проблематики.
2. Використовувати психологічні підходи для організації конкретних психологічних досліджень.
3. Здійснювати психологічну експертизу та оцінювання.
4. Представити результати практичної роботи у наукових звітах.
5. Застосовувати математико-статистичні методи для репрезентації результатів науково-практичних розробок.
6. Планувати проведення науково-практичного дослідження.
7. Застосовувати необхідні методи для реалізації поставленого завдання.
8. Використовувати відповідні кількісно-якісні методи емпіричного аналізу отриманих даних.
9. Інтерпретувати отримані результати відповідно до поставлених завдань.
10. Застосовувати комп'ютерні технології.
11. Визначати репрезентативність отриманих даних відповідно до математико-статистичних методів обробки.
12. Брати участь у формуванні висновків і рекомендацій.

Проходження практики у середніх, спеціальних і вищих навчальних закладах передбачає реалізацію таких завдань:

1. Аналізувати психологічні складові навчально-виховного процесу у середній і вищій школах
2. Проводити психологічний аналіз засобів психологічного впливу та видів комунікації
3. Проводити психологічний аналіз розвитку психічних процесів і властивостей особистості учня з урахуванням віку
4. Забезпечувати психопрофілактичну та профорієнтаційну роботу серед населення
5. Аналізувати актуальні проблеми зайнятості з урахуванням психологічної специфіки
6. Проводити конкретну методичну роботу у сфері профорієнтації на етапі професійного визначення
7. Здійснювати психопрофілактичну роботу з проблемними особами підліткового та юнацького віку, у "групах ризику", безпритульних
8. Забезпечувати та здійснювати навчально-виховну роботу у середній і вищій школах, спеціальних закладах та установах
9. Розробляти психологічні засоби формування та розвитку особистості, методичного забезпечення виховного процесу

10. Впроваджувати новітні психолого-педагогічні методи для забезпечення ефективного спілкування та психологічного впливу

11. Визначати основні види проблемних ситуацій, що виникають у сім'ї, шляхи їх розв'язання

12. Надавати відповідну психологічну допомогу вихованцям спеціалізованих закладів та установ

13. Проектувати зміст і напрями індивідуального розвитку клієнта та складання на цій основі життєвих планів

Проходження практики в центрах профорієнтації та кадрових агентствах передбачає реалізацію таких завдань:

1. Здійснювати психологічне забезпечення робіт з профорієнтації, профвідбору та адаптації персоналу.

2. Розробляти засоби дослідження основних психологічних параметрів професійної діяльності.

3. Аналізувати результати виміру індивідуально-психологічних рис особистості з метою виявлення резервів її розвитку.

4. Розробляти рекомендації з оптимізації професійної діяльності персоналу.

5. Проводити експертне оцінювання особистісного потенціалу людини як суб'єкта діяльності.

6. Розробляти психологічні підходи дослідження діяльності професійних груп, стилю їх управління та ефективності взаємодії.

7. Аналізувати особливості спільної та індивідуальної професійної діяльності, що впливають на ефективність функціонування психічних процесів, станів і властивостей їх окремих виконавців (психопрофілактика).

8. Застосовувати активні методи навчання.

БАЗИ ПРАКТИКИ ТА РОЗПОДІЛ РОБОЧОГО ЧАСУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Керівниками практики призначаються наукові керівники кваліфікаційної роботи. Вони відповідають за організацію і проведення практики здобувача. Навантаження за керівництво переддипломної практики – у межах навантаження за керівництво кваліфікаційною роботою.

Керівник практики здійснює контроль за належним дотриманням здобувачем трудового розпорядку, виконанням вимог бази практики, за своєчасним і якісним виконанням виданого індивідуального завдання, та надає здобувач вищої освіти методичну допомогу в організації роботи та консультує його з тематики завдання.

Практика може проводитися також на базі науково-навчальних закладів та відповідних профільних кафедр вищих навчальних закладів.

Здобувачі можуть самостійно з дозволу відповідних кафедр підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання, якщо для збору необхідного матеріалу з обраного наукового напрямку практики магістра зазначена база практики безпосередньо слугуватиме об'єктом практики. Побажання здобувача повинно бути обґрунтовано заявою на ім'я завідувача кафедри, до якої додається лист з відповідної установи зі згодою прийняти дану особу для проходження переддипломної практики. Зміна бази практики можлива лише з поважних причин і

лише до подання проекту наказу про проходження практики. Рішення про можливість зміни бази практики приймає завідувач кафедри. Самостійно змінювати місце практики здобувач вищої освіти не має права. У разі самостійної зміни місця практики, нез'явлення до місця практики без поважних причин слід вважати, що здобувач вищої освіти не виконав навчального навантаження і може бути відрахований з ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ, КЕРІВНИЦТВО ТА ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПСИХОЛОГІЯ»

Переддипломна практика зі спеціальності «Психологія» майбутніх бакалаврів з психології є необхідною складовою навчального процесу і слугує основою підвищення результативності робіт, які надаються здобувачами вищої освіти в кваліфікаційній роботі. Виконання індивідуального завдання здобувачами вищої освіти здійснюється з урахуванням обраної теми кваліфікаційної роботи в терміни, означені програмою практики. Матеріали роботи включаються до звіту з практики у відповідності з його структурою та обсягом.

Практика для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності Психологія проводиться згідно з навчальним планом для денної та заочної форм навчання. Під час проходження практики та виконання основних завдань програми практики, кожен здобувач вищої освіти повинен отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у формулюванні теми випускної кваліфікаційної роботи. Програма практики здобувачів складається з наступних частин:

- формування індивідуального графіку проходження переддипломної практики;
- ознайомлення здобувача з вітчизняними та іноземними науковими та іншими джерелами літератури з метою формування здобувачем бібліографічного списку літератури за обраним напрямом дослідження. За цей період, вони зобов'язані здійснити огляд нормативної документації та друкованої літератури, зібрати та обробити практичний та інформаційний матеріал, здійснити підбір та обробку статистичних даних з обраного напрямку дипломного проекту;
- виконання індивідуального завдання, завершення роботи над формуванням теми кваліфікаційної роботи,
- оформлення звіту про проходження і його захист.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра психології. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики від кафедри психології.

Завідувач кафедри призначає відповідального за переддипломну практику зі спеціальності «Психологія» на кафедрі.

Для безпосереднього керівництва практикою кожного здобувача випускаюча кафедра призначає наукового керівника з числа викладачів кафедри психології Інституту.

Обов'язки відповідального за переддипломну практику від кафедри психології:

Відповідальний за переддипломну практику зі спеціальності «Психологія» по кафедрі психології призначається завідувачем кафедри.

Основними обов'язками відповідальних за переддипломну практику від кафедри є:

- організація та проведення настановних зборів для здобувачів кафедри з метою проведення інструктажу про порядок проходження практики, з техніки безпеки, охорони праці і попередження нещасних випадків та надання їм необхідних документів перед початком практики;
- забезпечення своєчасності формування здобувачами вищої освіти індивідуальних графіків проходження практики та отримання ними індивідуальних завдань від безпосередніх керівників;
- своєчасне ознайомлення здобувачів з вимогами до оформлення документації, системою звітності та критеріями оцінки, які регламентуються відповідною нормативною та методичною документацією з організації та проведення практики;
- консультування здобувачів щодо термінів і порядку проходження практики, оформлення документів та захисту звіту;
- своєчасна організація та проведення відкритого захисту практики комісії;
- звітування на засіданні кафедри про підсумки практики;
- своєчасне складання звітів про проведення практики з дотриманням встановлених в академії вимог;
- внесення пропозицій щодо вдосконалення організаційно-методичного забезпечення практики, а також інших навчально-методичних та звітних документів (враховуючи специфіку конкретної спеціальності);
- здійснення, у разі необхідності, разом з керівниками практики вибіркового контролю за проходженням практики здобувачами вищої освіти безпосередньо на базі практики.

Обов'язки керівників переддипломної практики від кафедри психології:

Для безпосереднього наукового керівництва практикою кожного здобувача відповідно до навчального навантаження викладачів, кафедрою призначаються керівники переддипломної практики.

Обов'язки безпосередніх керівників практики, призначених кафедрою:

- ✓ здійснення контролю прибуття здобувачів на практику;
- ✓ надання консультації щодо проведення здобувачам ретельного та всебічного вивчення літературних джерел;
- ✓ розробка та надання здобувачам індивідуальних завдань та вказівок для проходження практики, враховуючи специфіку конкретної спеціальності і роботи;
- ✓ надання роз'яснення з принципових питань, які виникають у здобувача щодо організації процесу наукової творчості;
- ✓ контролювання за своєчасністю формування та виконання індивідуальних графіків проходження практики здобувачами вищої освіти;
- ✓ сприяння організації індивідуальних навчальних занять здобувача;
- ✓ організація і керування професійною роботою здобувача;

- ✓ консультування здобувачів щодо виконання індивідуального завдання та оформлення документів з практики;
- ✓ своєчасна оцінка роботи здобувача на практиці за результатами звіту, виконання індивідуального завдання та інших документів з практики;
- ✓ забезпечення своєчасності надання здобувачами вищої освіти на кафедрі звітів з практики та інших документів, необхідних для захисту, їх перевірка та візування.

Обов'язки керівника практики від організації (підприємства)

Керівник практики від організації (підприємства) – бази практики зобов'язаний:

- ✓ здійснювати методичне керівництво і надавати допомогу здобувачам в одержанні необхідних матеріалів для виконання програми практики;
- ✓ контролювати роботу здобувачів, ведення ними щоденників практики і додержання трудової дисципліни;
- ✓ інформувати керівника практики від кафедри в разі порушення здобувачем трудової дисципліни;
- ✓ перевіряти звіти про практику, давати письмові характеристики на здобувачів з оцінкою їх ставлення до роботи, дотримання ними трудової дисципліни, рівня теоретичної і практичної підготовки.

Керівник практики від організації (підприємства) перевіряє складений та оформлений відповідно до вимог звіт про практику, засвідчує його підписом і печаткою. У щоденнику коротко характеризує діяльність здобувача за час проходження практики. Зброшурований звіт разом із щоденником здобувач вищої освіти у визначений кафедрою строк подає керівникові практики від кафедри.

Обов'язки здобувачів-практикантів

Здобувачі при проходженні практики зобов'язані:

- ✓ до початку практики на настановних зборах, а далі в індивідуальному порядку, одержати від керівника практики консультації щодо проходження і оформлення всіх необхідних документів;
- ✓ своєчасно (не пізніше зазначеної у направленні дати) прибути на базу практики;
- ✓ виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- ✓ виконувати діючі в організації (підприємстві) правила внутрішнього розпорядку, строго дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- ✓ нести відповідальність за виконувану роботу і її результати на рівні із штатними працівниками;
- ✓ вести щоденник практики, в якому фіксувати виконання відповідних етапів (розділів) календарного плану-графіку практики;
- ✓ своєчасно представити керівникам практики письмові звіти про виконання всіх завдань, передбачених даною програмою;
- ✓ захистити перед комісією звіт про проходження переддипломної практики зі спеціальності «Психологія».

Під час практики здобувач вищої освіти повинен розвинути та закріпити свої навички та вміння:

- проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій;

- формулювати та реалізувати в практичній площині мету практики;
- отримані результати, аналізувати та осмислювати їх з урахуванням опублікованих матеріалів.

Структура та оформлення звіту з переддипломної практики

Основним документом, що свідчить про виконання здобувачем програми практики є письмовий звіт. Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння здобувача, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики. Звіт складається індивідуально кожним здобувачем.

Рекомендується наступна послідовність викладення матеріалу в звіті:

1. Титульна сторінка звіту.
2. Завдання.
3. Індивідуальний графік практики.
4. Зміст звіту із зазначенням сторінок.
5. Вступ (обсяг: від 1,5 до 3 сторінок).
 - 5.1 Опис бази практики (структура, історія, специфіка).
 - 5.2. Мета, завдання практики.
6. Основна частина (обсяг: перший розділ до 15 сторінок, 2 розділ до 20 сторінок).
 - 6.1. Напрями та характеристика наукової роботи установи на який проходять практику.
 - 6.2. Літературний огляд (стислий аналіз науково-інформаційних джерел, проаналізованих практикантом та відібраних для написання наукової роботи бакалавра).
 - 6.3. Аналіз та оцінка стану об'єкту роботи на основі зібрання фактологічного, статистичного та фактичного матеріалу.
 - 6.4. Результати наукових праць за обраною тематикою.
 - 6.5. Результати професійної діяльності.
7. Висновки (обсяг: 1,5 -2 сторінки).
8. Додатки.

Оформлюється звіт за вимогами, які встановлені у інструктивних матеріалах ПрАТ «ВНЗ «МАУП», наскрізній та відповідних робочих програмах практики, з обов'язковим урахуванням державного стандарту до звітів з науково-дослідної роботи.

Звіт виконується українською мовою без стилістичних, орфографічних і синтаксичних помилок.

Підведення підсумків практики

Після закінчення практики здобувач вищої освіти подає на кафедру наступні документи:

1. Щоденник проходження практики.
2. Звіт про виконання програми практики.

Звіт про проходження практики містить конкретний опис виконаної здобувачем роботи, відомості про виконання всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури.

Звіт оформлюється на аркушах формату А4 відповідно до вимог, встановлених стандартом для оформлення текстових документів. Основний текст набирають

шрифтом (Times New Roman) нормального накреслення (Normal) розміром 14 pt з міжрядковим інтервалом 1,5.

Розміри полів: лівого – 30 мм, правого – 10 мм, верхнього і нижнього по 20 мм. Сторінки нумеруються арабськими цифрами. Титульний лист включають у загальну нумерацію, але номер на ньому не ставиться. Нумерація починається з другої сторінки – змісту. Номери сторінок проставляють у правому верхньому куті листа (тільки цифра).

(Рекомендований обсяг звіту 30–40 сторінок друкованого тексту (разом з додатками).

Звіт про проходження практики оцінюється:

- керівником практики від бази і зазначається у відгуку;
- керівником практики від кафедри і зазначається у відгуку;
- комісією за результатами захисту.

Щоденник

Щоденник є основним документом здобувача про результати проходження ним практики. Щоденник практики заповнюється відповідно до встановлених вимог: у щоденнику повинен бути складений календарний план (зміст кваліфікаційної роботи), зроблені щоденно короткі записи під час практики.

У щоденнику повинні бути: відмітка про прибуття здобувача на базу практики; відмітка про вибуття з бази практики; відгук, підписаний керівником практики від бази (завірений печаткою).

У відгуку мають бути відображені результати виконання здобувачем програми практики, виявлені ним знання та організаторські здібності, участь у виконанні конкретних робіт, якість підготовленого звіту й виставлена підсумкова оцінка за практику.

Керівник практики від Інституту також пише відгук, в якому зазначає ступінь виконання здобувачем програми практики (за матеріалами практики), оволодіння методами проведення наукових досліджень.

Звіт виконується українською мовою без стилістичних, орфографічних і синтаксичних помилок.

Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо.

Складений здобувачем звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок і бути зшитим.

Звіт перевіряє і затверджує керівник практики як від базового підприємства, так і від МАУП.

Переданий на кафедру загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін та зареєстрований у встановленому порядку на кафедрі звіт перевіряється керівником практики від кафедри. Якщо за результатами перевірки звіту виявлено його відповідність вимогам ПрАТ «ВНЗ «МАУП», звіт рекомендується до захисту перед комісією шляхом здійснення напису на титульному аркуші «до захисту» безпосереднім керівником.

У випадку виявлення невиконаних робіт, невідповідності вимогам Інституту, звіт направляється на доопрацювання здобувачу вищої освіти із здійсненням напису на титульному аркуші «на доопрацювання» безпосереднім керівником, що завіряється його підписом з позначенням дати здійснення підпису.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, НАВИЧОК, УМІНЬ ПРАКТИКАНТІВ

За результатами перевірки звіту керівник практики від кафедри загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін визначає оцінку, з якою звіт рекомендується до захисту перед комісією.

Оцінка керівника практики носить рекомендаційний характер і не є обов'язковою оцінкою захисту для комісії. Після перевірки поданого звіту керівником практики від кафедри і при наявності позитивної оцінки, звіт з практики публічно захищається здобувачем на кафедрі перед комісією, яка створюється за розпорядженням завідувача кафедри і складається з викладачів (не менше двох) відповідної кафедри.

Атестація за підсумками практики проводиться на підставі письмового звіту та щоденника, оформленого відповідно до встановлених вимог, та відгуку керівника практики. За підсумками атестації виставляється диференційована оцінка. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, рівня знань та рівня захисту здобувача за чотирибальною диференційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, яка характеризує успішність здобувача.

З метою об'єктивної оцінки знань та умінь, набутих здобувачами вищої освіти під час проходження практики, захист звітів про практику проводиться з урахуванням критеріїв.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку здобувача та враховується за результатами підсумкового семестрового контролю.

Оцінка	Критерії диференціації
Відмінно	Зміст і оформлення звіту бездоганні. Характеристика здобувача позитивна. Повні і точні відповіді на всі питання членів комісії з програми практики
Добре	Несуттєві зауваження щодо змісту і оформлення звіту. Характеристика здобувача позитивна. У відповідях на запитання членів комісії припускається окремих неточностей, хоча загалом має тверді знання
Задовільно	Недбале оформлення звіту. Переважно питання програми практики у звіті висвітлено, проте мають місце окремі логічні похибки. Характеристика здобувача в цілому позитивна. При відповідях на запитання членів комісії з програми практики здобувач вищої освіти почувається невпевнено, збивається, припускається помилок, не має твердих знань
Незадовільно	Таку оцінку виставляють здобувачу вищої освіти, якщо у звіті висвітлені не всі розділи програми практики або звіт підготовлений не самостійно. Характеристика здобувача, що стосується ставлення до практики і трудової дисципліни — негативна. На запитання членів комісії здобувач вищої освіти відповідає незадовільно

У разі неподання звіту, характеристики, інших обов'язкових документів або одержання незадовільної оцінки за результатами захисту практики, здобувач вищої освіти має право на повторний захист протягом 30 днів семестру після проведення засідання комісії з переддипломної практики.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ ECTS І НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з
		повторного складання	можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Основна література:

1. Болтоносів, С.В. Особливості клінічних проявів посттравматичного стресового розладу в учасників бойових дій на сході України, що вживають алкоголь / С. В. Болтоносів // Арх. психіатрії. Том 24, N 2, 2018. 77–80.
2. Булах І.С. Психологія життєвих криз особистості: навч. посібник / Булах І.С. Вінниця, ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 110 с.
3. Галян І.М. Психодіагностика. Київ. 2019. с. 21-28.
4. Коломієць Л.І., Шульга Г.Б. Психодіагностика в схемах і таблицях: навчальний посібник. Вінниця. 2015. 340с
5. Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.
6. Миколайський М.В. Клінічна психодіагностика: практикум: навч. Посібник. Івано-Франківськ. 2019. С.48-59.
7. Невидимі наслідки війни. Як розпізнати? Як спілкуватись? Як допомогти подолати? Довідник для широкого кола фахівців. Заг. ред.: К. Возніцина, Л. Литвиненко. Київ, 2020. 192 с.
8. Психолог у закладі дошкільної освіти (курс лекцій для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта»). / Олійник М.І., Костик Л.Б., Собкова С.І. Навчально-методичний посібник. Чернівці, 2020. 152 с.
9. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики: Навчально-методичний посібник. Суми: Університетська книга. 2019. 125с/
10. Туриніна О.Л. Практикум з психології: навч. пос. К.: МАУП, 2017. 297с.
11. Махній М. М. Психологічні графічно-малюнкові методики у діагностично-корекційній роботі з дітьми /М. М. Махній. – Чернігів: «Десна Поліграф», 2022. – 216 с.
12. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики. Навч.-метод. посібник. Вид-во «Університетська книга», Суми. 2023. – 27с.
13. Самошкіна Л. М. Психодіагностика: Навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом /Під ред.чл.-кор. АПН України, професора Е. Л. Носенко. Вид-во Університетська освіта, Київ. 2019. 442 с .

14. Співак Л., Османова А. Психодіагностика в клінічній психології. Вид-во Університет «Україна», 2023.

15. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. НТУ «ХП», Харків. 2018. 246 с.

16. Чумак О. А., Товстуха О.М. Психодіагностика: навчально-методичний посібник для організації навчальної роботи з курсу психодіагностики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою 053 «Психологія» / О. О. Чумак, О.М. Товстуха; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Полтава : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2024. – 121 с.

Додаткова література:

17. Корб А. У пастці депресії. Як подолати тривожність і радіти життю. К. : Наш формат, 2019. 216 с.

18. Татьянчиков А.О. Психолого-педагогічне вивчення особливостей соціалізації учнів з інтелектуальними порушеннями на стадії адаптації в умовах спеціальної школи/А.О. Татьянчиков, І.В. Татьянчикова//Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції ["Психологія та педагогіка: необхідність впливу науки на розвиток практики в Україні"], (Львів, 22-23 лютого 2019 р.). Ч.1.ГО "Львівська педагогічна спільнота", Львів. 2019. С. 44-47.

19. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Мотивація діяльності людини: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях / З.Р. Кісіль, Д.В. Швець. – Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. – 154 с.

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

З В І Т

Про виконання програми

практики Здобувач вищої освіти _____

групи _____

Прізвище, ім'я та по батькові

Спеціальність _____

Ступінь вищої освіти _____

Оцінка:

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ ECTS _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

Київ - 20__рік

*Приклад змісту до звіту з переддипломної практики зі спеціальності
«Психологія»*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЩОДО БУЛІНГУ У ПІДЛІТКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	5
1.1 Мета, завдання та діяльності психолога закладу освіти.....	5
1.2 Психологічний аналіз поняття та видів булінгу.....	9
1.3 Психологічні особливості підліткового віку як передумови булінгу.....	14
РОЗДІЛ 2 ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕНДЕРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ БУЛІНГУ У ПІДЛІТКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА З ЙОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ.....	18
2.1 Опис групи досліджуваних та процедури дослідження.....	18
2.2. Опис використаних методів діагностики.....	18
2.3 Обробка, аналіз та інтерпретація отриманих результатів.....	20
2.4 Рекомендації для батьків та працівників закладів освіти з метою попередження булінгу.....	23
ВИСНОВКИ.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	37
ДОДАТКИ	

**Міжрегіональна Академія
управління персоналом**

Щ О Д Е Н Н И К
проходження практики студента

вид практики

Прізвище _____

Ім'я та по батькові _____

Курс _____ Група _____

Спеціальність:

База практики _____

Керівник практики
від вищого закладу освіти _____

Керівник практики
від підприємства

Н а п р а в л е н н я н а п р а к т и к у

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

направляється на _____ практику
(вид практики)

на _____
(назва підприємства)

Термін практики: з _____ по _____ 20__р.

Керівник практики від Інституту _____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Печатка Декан _____
(підпис, прізвище, ім'я по батькові)

Керівник практики від підприємства _____
(посада, прізвище, ім'я по батькові)

Прибув на підприємство

Печатка підприємства

«____» _____ 20__р.

Вибув з підприємства

Печатка підприємства

«____» _____ 20__р.
